

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.329/2025/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Rózsa Péter ügyvéd (cím) által képviselt 'felperes neve' (cím) felperesnek – a dr. Konczné dr. Pásztor Kinga ügyvéd (cím) által képviselt 'alperes neve' (cím) alperes ellen személyiségi jog megsértése, sérelemdíj és kártérítés megfizetése és a gondnok kötelezettségeinek teljesítése iránt indult perében a Miskolci Törvényszék 13.P.20.136/2024/48. számú ítélete ellen a felperes által 53. sorszám alatt benyújtott és 55., 58. és 59. sorszámok alatt kiegészített fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének [9] bekezdését akként javítja ki, hogy a „Emiatt kérte kötelezni... és 70 350 Ft perköltség megfizetésére” szövegrész helyett „Emiatt kérte kötelezni... és perköltség megfizetésére” szövegrész szerepel, és az ekként kijavított elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a meg nem fizetett 144 560 (egyszáznegyvennégyezer-ötszázhatvan) forint illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A Miskolci Járásbíróság 12.P.20.242/2014/45. számú, kijavított ítéletével a felperest cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezte a peres eljárások, az ügyészégi és közigazgatási hatósági eljárások indítása és vitele ügycsoport vonatkozásában. A fellebbezés folytán eljáró Miskolci Törvényszék 1.Pf.20.078/2015/53. számú, 2015.június 30. napján kelt ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[2] Az ítélet jogerőre emelkedését követően a ... Megyei Kormányhivatal ... Járási Hivatal (a továbbiakban: járási hivatal) eljárást indított a gondnok kirendelése iránt. A BO-08C/GY/7060-55/2015. számú, 2015. október 21. napján kelt, azonnal végrehajtható határozatban a vele megbízási jogviszonyban álló alperest rendelte ki a felperes gondnokául. A járási hivatal a gondnokrendelő határozatot a 2016. január 29. napján kelt és azonnal végrehajtható BO-08C/GY/118-31/2016. számú határozatával akként módosította, hogy abból a felperes számára a gondnoki nyilvántartásába való betekintésre, másolat készítésére, valamint a felperes vagyonának kezelésére vonatkozó jog biztosítását mellőzte.

[3] A felperes több eljárást is indítani kívánt, több kérelmet, továbbá fellebbezéseket nyújtott be, amelyekhez az alperes nem járult hozzá, ezek között nem adta hozzájárulását a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság Kpk.50.042/2015., Kpk.50.047/2015., Kpk.50.048/2015., Kpk.50.071/2015., a .. Megyei Kormányhivatal BO-08C/GY/7060/2015., BO-08C/GY/118/2016., BOE/301/300.280/2016., BOE/301/300.380/2016., BOE/301/300.054/2016. és BOE/GY/201.004/2015, az Emberi Erőforrások Minisztériuma 24162/2016, a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.21.402/2015., a Miskolci Járásbíróság Pk.53.843/2014., a Mezőkövesdi Járásbíróság 2.P.20.216/2015 szám alatti eljárásaiban a felperes különböző nyilatkozataihoz.

[4] A felperes cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezéséről szóló jogerős ítéletet a Kúria a 2016. május 10. napján hozott Pfv.II.21.762/2015/14. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedően hatályon kívül helyezte, és a felperes

gondnokság alá helyezésére vonatkozó keresetet elutasította. A járási hivatal a gondnoksági ügyet megszüntette, a kirendelt hivatásos gondnokot a BO08C/GY/118-257/2016. számú, az eseti gondnokot a BO/08C/GY/118-257/2016. számú, 2016. július 8-i határozataival felmentette. A hivatásos és eseti gondnok beszámoló, jelentéstételi kötelezettségéről nem rendelkezett.

[5] A felperes keresetében kérte az alperest kötelezni a felperes ügyeivel kapcsolatban végzett gondnoki működéséről és tevékenységéről vezetett nyilvántartásaiba történő betekintés és másolat készítésének biztosítására; valamint kötelezni arra, hogy a gondnoki tevékenységéről, működéséről, intézkedéseiről készítsen jelentést és azt adja ki a felperesnek. Kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette az emberi méltósághoz és az önrendelkezéshez való jogát. Kérte továbbá kötelezni az alperest az emberi méltósághoz való jog és az önrendelkezéshez való jog megsértéséért 400 000 forint sérelemdíj, az egyenlő bánásmód megsértéséért 50 000 forint sérelemdíj, valamint 7 000 forint kártérítés és ez után 2016. május 10-től a kifizetés napjáig számított, törvényben meghatározott késedelmi kamat megfizetésére. Peröltség iránti igényt előterjesztett. Érvelése szerint az alperes a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:36. § (3) bekezdését, 2:20. § (1) bekezdését, továbbá a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 158. § (3), 158/A. § (5) és 159/A. § (4) és (5) bekezdéseit megsértve mulasztotta el a nyilvántartásba való betekintés biztosítására és beszámoló, jelentés készítésére vonatkozó kötelezettségét. Azzal, hogy részére nem adott megfelelő tájékoztatást; nem járult hozzá az iratokba való betekintéséhez és az egyes eljárásokban benyújtott beadványaihoz, kérelmeihez, amelyeket ekként érdemben nem bíráltak el; az alperes továbbá egyes eljárásokban érdekellentét fennállása esetén is eljárta és a gyámhivatali eljárásban valótlan nyilatkozatot tett a felperesről. Az alperes ezzel nem a tőle elvárható magatartást tanúsította, ezzel megsértve a személyhez fűződő jogait, illetve az egyenlő bánásmód követelményét. Ennek ellentételezéseként sérelemdíj megfizetésére tartott igényt, valamint kérte az ezzel okozott – telefonköltségből adódó – kára megtérítését.

[6] Az alperes a keresetek elutasítását kérte. Érvelése szerint a felperes ezen igényeit kizárólag az őt hivatásos gondnokként kirendelő kormányhivatallal szemben érvényesítheti a Ptk. 6:548. § (2) és 2:51. § (2) bekezdése alapján. Hivatkozott arra is, hogy a felperes valamennyi igénye elévült. Érdemben pedig előadta, hogy tevékenysége nem a felperes személye ellen szólt, a felperes személyiségi jogait és az egyenlő bánásmód követelményét sem sértette meg. A Ptk. 2:36. §-a csak a gyámhivatal felé fennálló beszámolási kötelezettséget írja elő, de a gyámhivatal határozata szerint ilyen kötelezettsége nem is volt, mivel nem kezelte a felperes vagyonát.

[7] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes keresetét elutasította, kötelezte a felperest az alperes javára 120 000 forint perköltség megfizetésre és megállapította, hogy a feljegyzett illeték az állam terhéen marad.

[8] Kifejtette, hogy a személyiségi jogsértés megállapítása, sérelemdíj és kártérítés megfizetése iránti kereseteket a felperes személyesen az alperessel szemben is érvényesíthette, mivel az alperes gondnokként nem közhatalmat gyakorolt, tevékenységét nem a gyámhivatal nevében, hanem személyesen végezte. Megállapította ugyanakkor, hogy a felperes ezen igényei elévültek. A felperesi igények a jogsértés elkövetésének időpontjában esedékessé váltak; az alperes csupán 2016. május 10. napjáig volt a felperes gondnoka, ebből következően valamennyi sérelmezett magatartását ezen időpont előtt tanúsította. A felperes 2021. augusztus 10. napján terjesztette elő keresetét, amely időpontig a Ptk. 6:22. § (1) bekezdése szerinti elévülési idő eltelt. Megjegyezte, hogy a felperese keresetlevele egyértelműen nem is rögzítette az egyes kifogásolt magatartásokat, a felperes azokat csak

jóval később jelölte meg. A felperes ugyan állította az elévülés nyugvását, de azt a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265. §-a ellenére nem bizonyította: többszöri felhívás ellenére sem nyilatkozott arról, hogy az egyes állított jogsértésekről pontosan mikor szerzett tudomást, és ezen időpontokat nem is bizonyította. Megjegyezte, hogy mivel az egyes eljárásokat a felperes indította, abból, hogy azok nem folytatódtak, tudnia kellett, hogy beadványaihoz az alperes nem járult hozzá; arról pedig nyilvánvalóan azonnal tudomást szerzett, hogy az iratokba való betekintését nem engedélyezte. Mivel a felperes nem bizonyította az elévülés nyugvását, a személyiségi jogsértés megállapítása, sérelemdíj és kártérítés megfizetése iránti kérelme annak elévülése okán elutasítandó volt. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy az alperes esetleges jogszabálysértése önmagában nem is jelentené a személyiségi jogok megsértését, ahhoz az lenne szükséges, hogy az alperes kifejezetten a felperes személyiségének lényegét alkotó valamely tulajdonsága folytán ne tartsa be a rá irányadó rendelkezéseket. Utalt arra, hogy az önrendelkezési jog a felperest a cselekvőképességét érintő gondnokság alá helyezése folytán az alperessel együttesen illette meg; az alperes a felperesnek a gondnokság alá helyezésről szóló ítéletből ismert státusza alapján járt el.

[9] Az elsőfokú bíróság továbbá kifejtette: a Ptk. 2:36. § (2) bekezdése alapján a gondnokot a gyámhatóság és nem a gondnokolt felhívására terheli beszámolási kötelezettség. A gondnokolt erre irányuló igényét a gondnok felügyeletét ellátó gyámhatóságon keresztül érvényesítheti. Ebből következően a gondnokolt a gondnok által készített nyilvántartásokba is a gyámhatóságnál jogosult betekinteni. Hangsúlyozta, hogy jelen esetben a gondnokrendelő határozatban a gyámhatóság nem kötelezte jelentéstételre az alperest. Mindebből következően a felperesnek az alperessel szemben nincs érvényesíthető alanyi joga, ezért keresetét akkor is el kellene utasítani, ha az nem évült volna el. Az alperes nem volt számadásra kötelezett, ezért a felperesnek a Gyer. rendelkezéseire alapított igénye sem alapos; továbbá ezen igény is a gyámhatósággal szemben érvényesíthető.

[10] Rögzítette, hogy a felperes eljárás szabálytalansága elleni kifogásai nem volt alaposak, az eljárás során a szükségesnél lényegesen több időt biztosított a felperesnek nyilatkozatai megtételére. Mellőzte a felperes tanúbizonyítás iránti indítványának teljesítését, mivel az az ügy eldöntése szempontjából nem bírt jelentőséggel.

[11] A per tárgyának értékét 1 807 000 forintban határozta meg azzal, hogy a betekintés biztosítására és jelentés készítésére vonatkozó kereset pertárgyértéke nem meghatározható, míg a sérelemdíj iránti igény pertárgyértéke beleolvadt a személyiségi jogsértés szintén meg nem határozható pertárgyértékébe. Erre tekintettel az alperes részére perköltségként a bírósági eljárásban érvényesíthető ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. § (3) bekezdése alapján járó ügyvédi munkadíjat állapított meg. A tárgyaláson való jelenléttel, a tárgyaláson kívüli tevékenységgel összefüggésben – figyelemmel arra, hogy számos felperesi beadványt kellett áttekinteni és erről az alperessel konzultálni – 20 munkaórát vett figyelembe, és 120 000 forint megfizetésére kötelezte a felperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján.

[12] Mellőzte az alperes kötelezését az ellentmondás illetékének megfizetésére, mivel – habár az alperes kézbesítési kifogást nem terjesztett elő – az alperes címét a felperes tévesen közölte, ezért a keresetlevelet személyesen nem vette át, amelyre az alperes hivatkozott ellentmondásában. A felperes személyes költségmentessége folytán akként rendelkezett, hogy a kereseti illetéket a Pp. 102. § (6) bekezdése szerint az állam viseli.

[13] A felperes fellebbezésében és annak kiegészítéseiben elsődlegesen kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a keresetnek megfelelő ítélet meghozatalát, míg másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, továbbá kérte költségei megtérítését. Kérte továbbá az

elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezésének elsődlegesen a megváltoztatásával annak megállapítását, hogy az alperes maga viseli a perköltségét, másodlagosan az alperesnek fizetendő perköltség 30 000 forintra (59. sorszám alatti kiegészítés) csökkentését, míg harmadlagosan erre vonatkozóan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Kérte az ellentmondás illetékére vonatkozó rendelkezés tekintetében is az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperes kötelezését annak megfizetésére, másodlagosan erre vonatkozóan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. A fellebbezés kiegészítésben (55. sorszám alatt) kérte a bírósági meghagyással szembeni ellentmondással kapcsolatosan az elsőfokú ítélet megváltoztatásával annak megállapítását, hogy az ezzel kapcsolatos perköltségét az alperes maga állja, másodlagosan ezzel összefüggésben is kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a bírósági meghagyással szembeni ellentmondással felmerült 6 000 forint perköltsége megfizetésére kötelezni az alperest, másodlagosan kérte ezzel összefüggésben is az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását.

[14] Az általa megsértettként állított jogszabályhelyek több oldalon át tartó felsorolását követően hivatkozott arra, hogy az elsőfokú eljárásban a Pp. 12. § f) pontja szerint kizárt bíró járt el, a Pp. 17. § (4) bekezdése alapján panaszolta az eljáró bíró ellen előterjesztett, továbbá a Miskolci Törvényszék kizárása iránt előterjesztett kizárási kérelme elutasítását. Előadta, hogy a Pp. 224. § (3) bekezdése és 225. § szerint a határozat kihirdetése előtt a tárgyalást újból meg kell nyitni, ha a tanács tagjaiban változás következik be. Részletesen indokolta, hogy az elsőfokú bíró miért kizárt a perből, hivatkozott a tisztességes eljáráshoz való jogának megsértésére. Érvelése szerint az elsőfokú ítélet nem felel meg a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdéseinek, a releváns tényeket nem állapította meg; hiányos az iratok ismertetése és a felperesi kereset és beadványok rögzítése; nem felel meg a jogszabálynak, hogy az elsőfokú bíróság ezzel összefüggésben csupán visszautalt a 32. sorszám alatti beadványra. Az ítélet továbbá nem rögzíti a felfüggesztés iránti kérelmét és elutasításának indokait, nem tartalmazza az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat és azok értelmezését, és nem rögzíti a kereset minden részére rendelkezést és indokolást. Érvelése szerint a kibocsátott bírósági meghagyást követően az alperes jogi képviselő nélkül előterjesztett beadványa a Pp. 74. § (1) bekezdése szerint hatálytalan, de az nem is tartalmaz ellentmondást és ellenkérelmet sem a nyilvántartásba való betekintés és másolat készítésére vonatkozó keresettel összefüggésben. A jogi képviselő által benyújtott alperesi beadvány pedig elkésett, azt az elsőfokú bíróságnak el kellett volna utasítania. Az alperes az ellentmondás illetékét sem róta le, amelyre tekintettel azt vissza kellett volna utasítani; a Pp. 182. § (4) bekezdése alapján a bírósági meghagyás jogerőre emelkedését kellett volna megállapítani. Az elsőfokú bíróság kirívóan okszerűtlen értékelés eredményeként rögzítette, hogy tévesen közölte az alperes címét, a megadott címen a keresetlevelet meghatalmazott átvette, ami szabályos kézbesítésnek minősül. Az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett az alperes kérelmén, mivel az alperesnek nem volt kézbesítési kifogása. Az ellentmondással felmerült illetéket, illetve a felperes ezzel összefüggő költségét az alperes nem számíthatja fel. Az alperes ellenkérelme továbbá nem felelt meg a Pp. 199. § (2) bekezdés b) pontjának és (4) bekezdésének sem. Az elsőfokú bíróság nem hívta fel válaszirat benyújtására. Indítványa ellenére az elsőfokú bíróság nem szerezte be a megjelölt eljárások iratanyagát, ekként a keresetek elbírálásához szükséges iratok nem állnak rendelkezésre; továbbá nem foganatosította az indítványozott tanúbizonyítást sem és nem tájékoztatta a hivatalból figyelembe vett tényekről. Az elsőfokú bíróság a Pp. 110. § (2) bekezdését és 225. § (2) bekezdését sértve nem küldte meg részére az alperes több beadványát. A tárgyalási jegyzőkönyvek nem felelnek meg a Pp. 160. § (2)

bekezdésének; az elsőfokú bíróság a Pp. 161. § (3) bekezdését megsértve utasította el a 2024. november 13-i tárgyalásról készült jegyzőkönyv kijavítása iránti kérelmét, amelynek indokát sem adta. Az elsőfokú bíróság a 2024. november 13. napján megtartott tárgyaláson nem engedélyezte számára az alpereshez kérdések feltevését, habár az alperes valótlán nyilatkozatokat tett és ezzel összefüggésben a Pp. 224. § (3) bekezdésének sérelmét jelenti, hogy az elsőfokú bíróság kérelme ellenére nem nyitotta meg újból a berekesztett tárgyalást, amelynek indokát sem adta. A bizonyíték és bizonyítási indítványok tekintetében a Pp. 191. § (4) bekezdése ellenére nem nyilatkozhatott, személyes előadását a jegyzőkönyv nem tartalmazza. Az elsőfokú bíróság továbbá jogszabályellenesen minősítette a 35. sorszám alatti beadványát hatálytalannak; a Pp. 123. § (2) bekezdését megsértve nem rendelte el kérelmére az eljárás felfüggesztését a közötte és a kormányhivatal között folyamatban volt perben benyújtott fellebbezés elbírálásáig, hiszen a jelen eljárásban beszerezni kért iratok ott szerepeltek. A Pp. 117. § (1) bekezdését megsértve mellőzte az elsőfokú bíróság kérelmére a betekintés és jelentéskészítés vonatkozásában előterjesztett keresetek elkülönítését és részítélet meghozatalát, hiszen a betekintés szükséges lett volna az egyéb kereseteihez. A 2024. április 4. napján és a 2024. szeptember 21. napján benyújtott eljárás szabálytalansága elleni kifogásait az elsőfokú bíróság megalapozatlanul utasította el, bár az alperesnek hosszú határidőket engedélyezett, az ő határidő hosszabbítás iránti kérelmeit elutasította, amely szintén a per tisztességes lefolytatásához való jog sérelme. A 2024. november 13. napján tartott tárgyaláson a bíróság 80 000 forint pénzbírsággal fenyegette, az eljárás elhúzódása nem a felperesnek felróható. Eljárási szabálysértésként hivatkozott az állítási és bizonyítási szükséghelyzet szabályainak megsértésére is. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság továbbá anyagi pervezetési kötelezettségét megszegve kérése ellenére nem adott megfelelő tájékoztatást a bizonyítás körében; így arról sem tájékoztatta, hogy a jogszabályokat eltérően értelmezi.

[15] Erdemben a felperes kifejtette: az elsőfokú bíróság kirívóan okszerűtlen értékeléssel utasította el a nyilvántartásba való betekintés és másolat biztosítása iránti keresetét; ezen alanyi jogát a Ptk. 2:36. § (3) bekezdése a gondnokkal szemben biztosítja. A gondnokság alá helyezés iránti kereset elutasításával maga dönt a jognyilatkozatok érvényességéről, ezért nem kizárólag a gyámhatóságon keresztül juthat a dokumentációhoz. A Ptk. 2:36. § (3) bekezdésébe ütközik az ítélet azon megállapítása, hogy az alperesnek nem kellett nyilvántartást vezetnie; a gondnokot kötötték a Gyer. rendelkezései. Az elsőfokú bíróság felhívta az alperest annak igazolására, hogy nem rendelkezik iratokkal, továbbá a keresetösségi jog hiányára alapított védekezése részletes levezetésére, habár az alperes ennek nem tett eleget, a Pp. 265. §-át megsértve az elsőfokú bíróság a kereset elutasításáról rendelkezett. Az alperes továbbá a kért iratokkal rendelkezik, amelyet más eljárásban tett tanúvallomása is alátámaszt. Kérte az alperest felhívni annak igazolására, hogy átadta a gyámhatóságnak az iratokat, hiszen ez az alperes bizonyítási érdeke lett volna. Az alperes ennek nem tett eleget; azt az elsőfokú bíróság mégsem értékelte.

[16] Az elsőfokú bíróság továbbá jogszabálysértéssel utasította el a jelentés készítésére és megküldésére vonatkozó keresetét is; azt a gondnoknak és nem a gyámhatóságnak kell elkészítenie, ezért az igény is a gondnokkal szemben érvényesíthető. Saját maga és az édesanyja is kérte a Gyer. alapján az alperes számadásra kötelezését több alkalommal. E keresettel összefüggésben is hivatkozott arra, hogy gondnokság alá helyezés hiányában maga járhat el.

[17] Az elsőfokú bíróság továbbá tévesen állapította meg igénye elévülését. Hangsúlyozta, hogy az alperest a gondnoki tisztségből felmentő határozattal szemben fellebbezést nyújtott be, a másodfokú határozatot csak 2016. november 21-én vette át; keresetét pedig már 2021. augusztus 10-én előterjesztette. Az elévülés szempontjából a

kereset benyújtásának és nem az egyes tényállítások előterjesztésnek van jelentősége. Az iratok ismerete nélkül nem tudta érvényesíteni az igényét, az alperes az iratokat többszöri kérése ellenére sem küldte meg és betekintést sem biztosított a számára; a gyámhivatali eljárás iratai hiányosak, a rendelkezésre álló iratokat csak 2021. augusztus 12-19. között kapta meg a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon, illetve 2024. január 11-12-én a Miskolci Törvényszéken; az alperes földhivatalhoz címzett levelét csak 2024. január 11-én ismerhette meg. Márpedig a gyámügyi osztály eljárásában készült jegyzőkönyvek tartalmazták az alperes kérelmekre, fellebbezésekre vonatkozó nyilatkozatait. Ezzel összefüggésben nem volt annak jelentősége, hogy tudomással bírt az egyes eljárások megszűnéséről. 2021. augusztusáig azt hitte, a gyámhivatal akadályozza az eljárásokat. Hivatkozott arra is, hogy a közigazgatási bíróság az előtte folyamatban lévő perben a BO/09/186/2016. alatti ügyiratok zártan történő kezelését rendelte el. Kérte figyelembe venni, hogy 2020. március 16-tól a veszélyhelyzet miatt nem lehetett megtekinteni az iratokat. Az alperes jogsértései folyamatosak. Állította, hogy mivel a perben a jogi képviselő kötelező, nem volt abban a helyzetben, hogy keresetet nyújthasson be, így igényét menthető okból nem tudta érvényesíteni.

[18] Továbbra is állította, hogy az alperes 2016. március 23-án valótlan nyilatkozatot tett, az ezt rögzítő jegyzőkönyvet csak 2021. augusztus 13-án kapta meg. Az alperes ezen valótlan állítása sérti az emberi méltóságát. Az alperes nem jóhiszeműen járt el, nem volt együttműködő. Sértette a felperes emberi méltóságát azon kijelentéssel is, miszerint „nem szégyeni-e magát” és közölte, mihez kezdjen az életével.

[19] Hangsúlyozta: az alperes eljárása folytán sérült emberi méltósághoz és önrendelkezéshez való joga; az alperes azon kérelmekhez sem járult hozzá, amely ügyekben a felperes önállóan is eljárhatott, másrészt érdekellentét miatt nem is járhatott volna el több esetben. Részletesen felsorolta azon eseteket, amelyekben az alperes ekként jogsértően járt el. Nem fogadható el, hogy az alperes ne ismerte volna az egyes eljárásokat, ügyeket. Az alperes célzatosan nem járult hozzá a pártfogó ügyvéd kirendelése iránti kérelmeihez sem; azt nem indokolta. Habár maga jogi végzettséggel nem rendelkezik, az alperes a Fővárosi Ítéltábla előtti eljárásban az ügyvéd részére adott meghatalmazást sem hagyta jóvá. Kiemelte, miszerint kérte, hogy a gyámhivatal döntsön a közötte és az eseti gondnok között jognyilatkozat jóváhagyása kérdésben keletkezett vitáról, kérelmét az alperes hozzájárulásának hiányában érdemi vizsgálat nélkül elutasították. Az alperes ezen magatartása a személyiségét támadta; visszaélt gondnoki tisztségével, nem a felperes érdekeinek szem előtt tartásával járt el. Kiszolgáltatottsága, megalázottsága, a negatívabb megítélése nem vagyoni sérelem. Az alperes eljárása az ellehetetlenítésére irányult. Mindezeket köztudomású tényként kellett volna értékelni.

[20] Az alperes megsértette az egyenlő bánásmód követelményét is azzal, hogy az iratokba való betekintéshez, másolat kiadásához az alperes nem járult hozzá, mivel annak eredményeként a felperes újabb eljárásokat indított volna. A Gyer 136. § (3) bekezdését megsértve nem vette figyelembe a véleményét.

[21] Vitatta, hogy az alperesnek ügyvédi munkadíj címén költsége merült fel, mert annak sem felmerülését, sem összegét nem igazolta okirattal. A perköltséget ténylegesen nem számította fel az alperes, nem is hivatkozott az elsőfokú ítéletben megjelölt 20 órára, így az elsőfokú bíróság döntése a Pp. 81. §-ába és 82. § (3) bekezdésébe ütközik. A per tárgyának értéke megállapítható: 1 807 000 forint, amelyből 90 370 forint munkadíj következik. Az elsőfokú bíróság ezzel összefüggésben túlterjeszkedett az alperes kérelmén. A megítélt ügyvédi munkadíj nem áll arányban az elvégzett tevékenységgel sem; az ellentmondással összefüggésben felmerült munkadíj pedig nem hárítható a felperesre.

[22] Az elsőfokú bíróság okszerűtlen értékeléssel állapította meg, hogy az ő téves lakcímközlése miatt nem vette át az alperes a keresetlevelet, ugyanezen címet adta meg a felek között korábban folyamatban volt perben is.

[23] Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

[24] A felperes 53-56. sorszáma alatt több okból is kérte az elsőfokú ítélet kijavítását és kiegészítését, amelyet az elsőfokú bíróság 13.P.20.136/2024/64. szám alatti végzésével részben elbírált. Ezen végzést az ítéltábla Pkf.I.20.229/2025/2. számú végzésével annak fellebbezett részében helybenhagyta, egyidejűleg azonban rámutatott, hogy a felperes által az elsőfokú ítélet [9] bekezdésének a felperes kérelmét rögzítő, az igényelt perköltség összegére irányuló kijavítás iránti kérelmet az elsőfokú bíróság nem bírálta el. A felperes 2025. július 30. napján – az iratok felterjesztését követően benyújtottan – kérte az elsőfokú ítélet [9] bekezdésének kijavítását akként, hogy az elsőfokú eljárásban nem 70 350 forint, hanem a pertárgyértékhez igazodóan 92 850 forint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Az eljárás iratai alapján megállapítható, hogy a felperes az elsőfokú eljárásban perköltségként ügyvédi munkadíjat felszámított akként, hogy a felszámítás alapjául szolgáló jogszabályhelyet és a per tárgyának értékét jelölte meg a felszámított munkadíj kifejezettösszege nélkül. A felperes ekként az elsőfokú ítéletben rögzített 70 350 forint összeget ténylegesen nem jelölte meg, ezért az ítéltábla a Pp. 353. § szerint az elsőfokú ítéletet ezen kérdésben kijavította akként, hogy a felszámított ügyvédi munkadíj összegének megjelölését mellőzte.

[25] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt megalapozatlannak találta.

[26] Habár a felperes másodlagos fellebbezési kérelemként terjesztette elő az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló kérelmét, a Pp. 383. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság az ügy érdemében csak akkor hozhat döntést, ha az ítélet hatályon kívül helyezésére nincs szükség, ezért az ítéltáblának elsődlegesen ezen fellebbezési kérelmet kellett vizsgálnia.

[27] A felperes hatályon kívül helyezésre irányuló indítványa annak tartalma szerint részben a Pp. 380. § b) pontján alapult, amennyiben a perben az eljáró bíró és a Miskolci Törvényszék – így annak valamennyi bírója – kizárt; a fellebbezésben a Pp. 17. § (4) bekezdésére hivatkozva sérelmezte a kizárást megtagadó határozatokat. Az elsőfokú eljárásban a felperes mind az eljáró bíró, mind a Miskolci Törvényszék kizárását kérte, valamennyi kérelmét elutasították. Az ítéltábla teljes mértékben egyetértett a kizárási kérelmet elutasító végzések indokolásában kifejtettekkel. Hangsúlyozza, hogy az elfogultsági kifogás tárgyában való állásfoglalás mindig mérlegelés tárgya: az Alkotmánybíróság 3046/2019. (III.14.) határozata értelmében a pártatlan bírósághoz való alapjog érvényesülését, a pártatlanság kérdését objektív és szubjektív nézőpontból egyaránt vizsgálni kell. A 14/2002. (III.20.) AB határozat szerint az objektív nézőpont a bíró személyes magatartásától független körülmények értékelését jelenti, e körben azt kell vizsgálni, hogy fennáll-e jogos, indokolt, objektíve igazolható ok a pártatlanság hiányának feltételezésére. A kialakult ítélkezési gyakorlatnak megfelelően önmagában a fél korábbi pereszköze, vagy az, ha korábbi perben érveit az álláspontja szerinti nem megfelelően értékelték, nem vezethet az eljáró bíró vagy bíróság kizárásához (BDT2021. 4431); mint ahogyan az sem, ha korábban már eljáró a fél valamely ügyében, és eljárásjogi vagy anyagi jogi kérdésben tévedett (Legfelsőbb Bíróság Pk.21.101/1970., Pk.20.727/1971., Pk.21.174/1991.). Ekként nem vezethet az eljáró bíróság kizárására, hogy a Kúria által később hatályon kívül helyezett ítéletében az elsőfokú bíróságnak a felperes cselekvőképességét korlátozó gondnokság alá helyezését elrendelő ítéletét helybenhagyta. Nem alapozza meg az eljáró bíró kizárását, ha a fél számára engedett határidőt nem hosszabbítja meg, vagy figyelmezteti a felet arra, hogy a jogszabály alapján

vele szemben pénzbírság kiszabásának lehet helye. Az ügyben eljáró bíró, illetőleg a Miskolci Törvényszék több bírója felelős nyilatkozatában elfogulatlanságát deklarálta; a kifejtettek tekintetével nem merült fel olyan körülmény, amely ezen nyilatkozatuk ellenére kizárásukat indokolta volna.

[28] A felperes által a Pp. 381. §-ára alapítottan előterjesztett hatályon kívül helyezés iránti fellebbezési kérelemmel összefüggésben mindenekelőtt rögzíti az ítéltábla, hogy a felperes fellebbezésében ugyan több oldalon át sorolta az állítása szerint az elsőfokú bíróság által megsértett jogszabályhelyeket, azonban a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontjából következően önmagában a megsértett jogszabályhely megjelölése nem elegendő, a jogszabálysértésre vonatkozó indokokat is ismertetni szükséges; ezért az ítéltábla csak azon eljárási szabálysértéseket vizsgálta, ahol a felperes ennek eleget tett.

[29] A felperes számos összefüggésben hivatkozott a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdésének megsértésére, felhívva az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését is. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor többször is értelmezte az indokolt bírósági döntéshez való jog tartalmát, ennek során leszögezte, hogy az indokolási kötelezettség csak azt az elvárás támogatja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolása az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre terjedjen ki {3169/2019. (VII. 10.) AB határozat [32]; 3159/2018. (V. 16.) AB határozat [31]}. Az Alkotmánybíróság azt is kifejtette, hogy nem következik az indokolási kötelezettségből a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {26/2020. (XII.2.) AB határozat [22]}. A következőkes ítélezési gyakorlat szerint nem jelenti az indokolási kötelezettség megsértését az, ha a bíróság által kifejtett okokkal, indokokkal a jogorvoslatot kezdeményező fél nem ért egyet.

[30] A felperes egyes, külön is megfogalmazott érveire tekintettel rögzíti az ítéltábla, hogy a Pp. 346. § (4) bekezdése a felek per tárgyára vonatkozó kérelmei (pl. kereseti kérelem, ellenkérelem, viszontkereset), a felek ezzel kapcsolatos nyilatkozatai lényegének rögzítését írja elő; nem szükséges a fél valamennyi nyilatkozatának részletező feltüntetése; elegendő azok releváns hivatkozásait összefoglalni. Az elsőfokú ítélet [9] bekezdése megjelöli mindazon ügyeket, amelyekben a felperes az alperesi jogsértést állította, csupán az egyes konkrét magatartások felsorolása körében utal vissza a felperes perbeli beadványára, amely ekként megfelel a Pp. 346. § (4) bekezdésének. Az ítélet jogi indokolásának továbbá a megállapított tényállást is csak az adott ügy eldöntéséhez szükséges mértékben, azaz a releváns tényekre szorítkozva kell tartalmaznia. A jogi indokolásnak pedig a Pp. 346. § (5) bekezdése alapján csupán a bíróság döntésénél figyelembe vett jogszabályokat kell rögzítenie, de azokat sem szükséges szó szerint idéznie; az elsőfokú bíróság ezért jogszabálysértés nélkül mellőzte a felperes által csupán felsorolt számtalan olyan jogszabályhely feltüntetését, amelyek a bíróság döntése során nem bírtak jelentőséggel. A Pp. 346. § (5) bekezdése alapján továbbá a figyelembe vett jogszabályok értelmezését is csak szükség szerint kell kifejtetni az ítéletben, amely elsősorban akkor indokolt, ha a felek között éppen annak értelmezése vitatott vagy a bíróság értelmezése eltér a felekétől. Az indokolási kötelezettség megszegése továbbá általában nem alapozza meg az ítélet hatályon kívül helyezését, mivel az az indokolás megváltoztatásával vagy kiegészítésével rendszerint orvosolható a másodfokú eljárásban.

[31] A felperes bírósági meghagyással kapcsolatos érveire tekintettel utal arra az ítéltábla, hogy a bírósági meghagyással szembeni perorvoslati forma a Pp. 182. § (1) bekezdése szerinti ellentmondás, azt az alperesnek indokolnia nem kell, tartalmát tekintve elegendő, ha abban kifejezésre juttatja a fél, hogy az ügy érdemében hozott rendelkezést nem kívánja elfogadni. Az alperes által az ellentmondásra nyitva álló határidőn belül személyesen benyújtott ellenkérelemből ez kétséget kizáróan megállapítható, az a Pp. 182. § (2) bekezdése

szerinti ellenkérelmet is tartalmazta. Az alperes ezen beadványát kétséget kizáróan jogi képviselő nélkül terjesztette elő, azonban az elsőfokú bíróság által kibocsátott bírósági meghagyás nem is tartalmazta azt a tájékoztatást, hogy az ellentmondást jogi képviselőnek kell benyújtania. A felperes által is felhívott Pp. 74. § (1) bekezdése szerint jelen perben a jogi képviselet ugyan kötelező volt, de a jogi képviselő nélkül benyújtott ellentmondás nem hatálytalan; arra perorvoslatként a Pp. 74. § (2) és (3) bekezdései irányadóak. Mivel az elsőfokú bíróság a bírósági meghagyásban nem tájékoztatta az alperest a jogi képviselet szükségességéről, határidő engedélyezésével fel kellett hívnia az alperest a jogi képviselet pótlására és az ellentmondás, írásbeli ellenkérelem jogi képviselővel való előterjesztésére, az ellentmondás csak akkor lett volna visszautasítható, ha az alperes a felhívásnak nem tesz eleget; ez azonban nem állt fenn. A felperes egyes keresetei a személyek polgári jogi védelmére irányulnak, ezért a perben a feleket, ekként az alperest is az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés f) pontja alapján illetékfeljegyzési jog illette meg, ekként a felperes alaptalanul sérelmezte azt is, hogy az alperes az ellentmondás benyújtásakor illetéket nem rótt le.

[32] Az ellenkérelem nem szenvedett a felperes által hivatkozott alaki vagy tartalmi hibában sem. Amennyiben az ellenkérelem a felperes valamely keresetere, releváns tényállítására nem tartalmaz nyilatkozatot, azt a Pp. 203. § (2) bekezdése alapján kell értékelni. A Pp. 183. § (4) bekezdése szerint a fél perfelvételi nyilatkozatait a perfelvétel lezárásáig szabadon megváltoztathatja – így az alperes a korábban nem érintett kérdésekre is előadást, védekezést fogalmazhat meg – azzal, hogy amennyiben e nyilatkozat megételére már korábban is lehetősége volt, a bíróság a Pp 183. § (5) bekezdése szerint pénzbírsággal sújtja.

[33] A felperes jegyzőkönyv kijavítása iránti kérelmeit az elsőfokú bíróság elbírálta. A jegyzőkönyv kijavítása iránti kérelmet elutasító végzés ellen a Pp. 161. § és 365. § (2) bekezdése szerint nincs helye fellebbezésnek (BDT2020.4262.), ezért a Pp. 349. § (3) bekezdése alapján a bíróságnak a határozatát nem kell indokolással ellátnia; a Pp. 365. § (3) bekezdése alapján továbbá a kijavítás elutasításáról szóló határozat a fellebbezésben sem támadható; ezért az ezzel összefüggésben a fellebbezésben előadottak nem is vizsgálhatóak.

[34] Habár a felperes indítványozta, az elsőfokú bíróság valóban nem szerezte be a keresettel érintett eljárások iratait, továbbá nem foganatosította a felajánlott tanúbizonyítást sem. A Pp. 276. § (3) bekezdése szerint a bíróság a fél által előterjesztett bizonyítási indítványhoz nincs kötve, a 276. § (1) bekezdése szerint a bizonyítást csak a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítására rendeli el, a Pp. 276. § (5) bekezdése pedig kifejezetten előírja a bizonyítás mellőzését, ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen. Márpedig a felperes által a betekintés biztosításával és jelentéstételre kötelezéssel összefüggésben előterjesztett keresetek elbírálása jogkérdésben való döntést igényelt; míg a személyiségi jogsértés, sérelemdíj és kártérítés iránti kereset az alperes elévülési kifogása alapján az érintett eljárások további iratainak megismerése és a tanú meghallgatása nélkül is elbírálnak volt, ekként az indítványozott bizonyítás mellőzésével az elsőfokú bíróság nem sértett eljárási szabályt.

[35] A felperes megalapozatlanul sérelmezte az eljárás felfüggesztése iránti kérelmének elutasítását is. A Pp. 123. § (2) bekezdése alapján az eljárás felfüggesztésének akkor van helye, ha a per eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ, amelynek tárgyában közigazgatási per, más polgári per vagy a bíróság hatáskörébe tartozó más közigazgatási vagy polgári eljárás már folyamatban van. A bíróságnak ez esetben lehetősége és nem kötelezettsége az eljárás felfüggesztése, szabadon mérlegelheti annak indokoltságát. A bírói gyakorlat szerint ugyanakkor önmagában célszerűségi okok – például okirati bizonyítékok beszerzése a párhuzamosan folyó eljárásban – akkor sem adhatnak alapot az

eljárás felfüggesztésére, ha a perbeli tényálláshoz ezek adalékként szolgálhatnak (hasonlóképpen: BDT2016. 3606 számon közzétett döntés), márpedig a felperes maga is arra hivatkozva kérte az eljárás felfüggesztését, hogy a szerinte jelentős iratokat ezen perben csatolták.

[36] A Pp. 117. § (1) bekezdése a bíróság részére csupán lehetőségként szabályozza az egyes érvényesített követelések elkülönített tárgyalását; ebben a kérdésben a felek kérelmei nem kötik, így akkor sem köteles az elkülönítést elrendelni, ha esetleg a felek ezt egybehangzóan kérik. A bíróság a döntését mérlegeléssel hozza meg, a döntése meghozatalakor célszerűségi szempontokat kell figyelembe vennie; így az elkülönítés mellőzése sem minősülhet a Pp. 381. § szerinti eljárásjogi jogsértésként.

[37] Az írásbeli perfelvétel elrendelése a Pp. 187. § a) és b) pontjai alapján az elsőfokú bíróság mérlegelésébe tartozik; nem minősül eljárás szabálysértésnek, ha azt mellőzi. A felperes sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem küldte meg részére az alperes 2023. július 4. és 5. napján benyújtott beadványát, azonban a jogi képviselő nélkül benyújtott írásbeli ellenkérelem nem volt figyelembe vehető; az csupán eljárás kötelezettséget keletkeztetett a bíróság részére, a Pp. 115. § (4) bekezdése szerint a perben a jogi képviselő által előterjesztett ellentmondás és írásbeli ellenkérelem volt hatályos. A 2024. szeptember 19. napján benyújtott, az eljárás felfüggesztése iránti kérelemre vonatkozó nyilatkozatot rögzítő beadványt pedig az elsőfokú bíróság a 2024. szeptember 23. napján tartott tárgyaláson a jegyzőkönyv tanúsága szerint ismertette, ekként a Pp. 110. § (2) bekezdésének megfelelően azt a felperes megismerhette.

[38] A Pp. 203. § (1) bekezdése egyértelműen a fél által felhívás nélkül előterjesztett perfelvételi irat hatálytalanságát mondja ki, amely rendelkezés célja a jogszabályhelyhez fűzött miniszteri indokolás szerint éppen annak a megakadályozása, hogy a felek a tetszőleges időpontban és mennyiségben benyújtott irataikkal a perfelvételt menetét felborítsák, széttöredezzék, a bíróság perszervezését és irányítását, az eljárás kiszámíthatóságát akadályozzák. A felek perfelvételi nyilatkozatukat tartalmazó irataikat a megfelelő időben és tartalommal, kellő gondossággal kötelesek előterjeszteni a Pp. 3. §-ában alapelvként is rögzített perkonzentráció biztosítása érdekében. Hasonló céllal iktatta törvénybe a jogalkotó a Pp. 149. § (1) bekezdését is. Az elsőfokú bíróság 31/II. szám alatti végzésével megfelelő határidőt is engedve hívta fel a felperest nyilatkozattételre, amelyre a felperes 32. és 33. sorszám alatt, az engedélyezett határidőn belül részletes előkészítő iratot nyújtott be. A 35. sorszám alatt előterjesztett beadványban foglaltakat ezen két terjedelmes beadvány részeként is előadhatta volna; a felhívás nélkül előterjesztett beadvány a törvény egyértelmű rendelkezése folytán hatálytalan. A felperes ugyanakkor perfelvételi nyilatkozatait a Pp. 191. § (3) bekezdése szerint a tárgyaláson is megteheti, ekként előadhatja a hatálytalan beadványban foglaltakat is azzal, hogy a Pp. 183. § (5) bekezdése az eljárástámogatási kötelezettség és a jóhiszemű pervitelnek megfelelő gondos eljárás kötelezettségének megfelelő eljárás biztosítása érdekében előírja a pénzbírság kiszabását arra az esetre, amikor a félnek az adott perfelvételi nyilatkozat megtételére már korábban is lehetősége lett volna. A bíróság csak azt mérlegelheti, hogy e törvényi feltétel fennáll-e, ha megállapítható, hogy az adott perfelvételi nyilatkozatot a fél már korábban is megtehetné volna, a szankció alkalmazása nem mérlegelhető, a pénzbírság kiszabása kötelező. Az elsőfokú bíróság mindezekre tekintettel jogszabálysértés nélkül figyelmeztette a felperest arról, hogy az elkésztett benyújtott iratban tett perfelvételi nyilatkozatát a tárgyaláson előadhatja, de ez esetben pénzbírsággal kell sújtania.

[39] Az elsőfokú bíróság az ítélet [37] bekezdésében a Pp. 156. § (2) bekezdésének megfelelően indokát adta a felperes eljárás szabálytalansága miatt előterjesztett kifogásai elutasításának. A felperes megalapozatlanul sérelmezte a 9. és 29. sorszám alatt előterjesztett

eljárási kifogások elutasítását: a Pp. 349. § (3) bekezdése alapján sem a határidő meghosszabbításának engedélyezéséről szóló, sem a határidő meghosszabbítására irányuló kérelmet elutasító végzést nem kell indokolnia a bíróságnak. A 9. sorszám alatti kifogással kapcsolatban rögzíti az ítéltábla, hogy a felperesnek az ezt követően még majd egy évig folyamatban volt perfelvételi szakban kellő lehetősége volt az érdemi ellenkérelemben foglaltakkal szembeni észrevételei előterjesztésre. A 29. sorszám alatti kifogással összefüggésben pedig rögzíti az ítéltábla, hogy a felperes egyrészt maga is kérte a bíróság tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt felhívásának teljesítésére engedett határidő meghosszabbítását, amelynek a bíróság 19. szám alatt helyt adott, így a 16-20. sorszám alatti beadványok előterjesztésére a felperesnek 38 napja állt rendelkezésre. A több felperesi beadványra vonatkozó észrevételre engedett 30 nap meghosszabbítása nem volt jogszabálysértő; a meghosszabbított határidő a Pp. 147. § (3) bekezdésére figyelemmel mindenképpen a törvénykezési szünet idejére esett volna, amely időszakban a Pp 148. § (1) bekezdése szerint nem számít be a határidőbe; az elsőfokú bíróság 23. számú végzésében erre figyelemmel jogszabálysértés nélkül határozta meg a nyilatkozatra engedett, meghosszabbított határidőt. A felperes iratellenesen hivatkozott arra, hogy részére az elsőfokú bíróság csak másfél napot engedélyezett az alperesi nyilatkozat észrevételezésére, mivel a 26. számú végzésében csupán arról tájékoztatta, hogy az egyébként 2024 szeptember 9. napján kézhez vett beadványra 2024. szeptember 19-ig nyilatkozhat írásban, de arra vonatkozó észrevételeit a már kitűzött, 2024. szeptember 23. napján tartandó tárgyaláson is megteheti (ekként a felperesnek 14 napja volt a nyilatkozattételre, amely elegendő).

[40] A felperes megalapozatlanul sérelmezte azt is, hogy a tárgyaláson közvetlenül nem intézhetett kérdést az alpereshez. A Pp. 233. § (2) bekezdése szerint a meghallgatott személyhez kérdést az elnök és a bíróság tagjai tehetnek fel, míg a felek és képviselőik kérdés feltevését indítványozhatják. Ugyan lehetőség van arra, hogy a felek (képviselőik) kérelmére a bíróság engedélyezze a közvetlen kérdezést, azonban a feltett kérdés megengedhetőségéről mindig a tanács elnöke határoz azzal, hogy a kérdés nem terjedhet ki az ügyben irreleváns körülményre, másrészt nem lehet alkalmas a meghallgatott személy befolyásolására.

[41] A Pp. 224. § (3) bekezdésének első fordulata alapján a bíróság mérlegelési körébe tartozik a berekesztett tárgyalás újbóli megnyitása, az erre irányuló kérelem teljesítésének mellőzéséhez alakszerű határozat sem szükséges. Azt, hogy a tárgyalás újbóli megnyitása körében hivatkozott bizonyítás szükséges volt-e, a másodfokú bíróság szintén a felülbírálat körében mérlegeli. Ezzel összefüggésben hangsúlyozza ugyanakkor az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság az alperest a felperes jelenlétében hallgatta meg; majd foganatosította a felperes személyes meghallgatását is (13.P.20.136/2024/41. szám alatti jegyzőkönyv), amelyből következően a felperesnek kellő lehetősége volt az alperesi előadásra reagálni. Rámutat továbbá az ítéltábla, hogy a fél személyes meghallgatásáról a bíróság mérlegelési jogkörben határoz; még a fél személyes meghallgatásának mellőzése sem lényeges eljárási szabálysértés, és önmagában nem sérti a tisztességes eljárás követelményét, ha a per rendelkezésre álló adatai elégségesek a jogvita kereteinek a meghatározásához és a jogvita elbírálásához (BDT2021. 4384). A tárgyalás ismételt megnyitására irányuló kérelmében a felperes nagyobb részt az elsőfokú eljárásban általa már előadottakat ismételte meg, a beadványhoz csatolt okirati bizonyítékok vonatkozásában pedig utólagos bizonyítás engedélyezése iránti kérelmet nem is terjesztett elő, nem igazolta, hogy azokról csak a tárgyalást követően szerzett tudomást; de az ítélet érdemi felülbírálata körében kifejtendők szerint azok a per eldöntése szempontjából nem is voltak relevánsak. Szintén nem indokolta a tárgyalás újbóli megnyitását a felperes által az eljáró bíróval szemben benyújtott kizárási indítvány, mivel a Pp. 18. § (1) bekezdése szerint a bíró ezen indítvány alapján az érdemi döntéshozatalból nem volt kizárva. A Miskolci Törvényszék 21.Pk.21.444/2024/2. szám alatti végzésével a kizárássra irányuló kérelem teljesítését megtagadta; az eljáró bíró személyében

változás nem állt be, ekként a tárgyalás újbóli megnyitásának szükségessége és a Pp. 225. § alkalmazása fel sem merülhetett.

[42] Nem volt olyan tény (magatartás, állapot, mulasztás), amelyet az elsőfokú bíróság jelen perben köztudomású tényként vett volna figyelembe, ekként a felperes a Pp. 266. § (4) bekezdésének megsértésére is megalapozatlanul hivatkozott.

[43] A felperes sérelmezte az állítási szükséghelyzetre és bizonyítási szükséghelyzetre vonatkozó szabályok megsértését is. Ezzel összefüggésben rögzíti az ítéltábla, hogy az érdemi ellen-kérelem részét képező, a Pp. 199. § (2) bekezdés b) pontja szerinti érdemi védekezés és az annak részét képező jogi érvelés, illetve anyagi jogi kifogás és annak jogalapja megjelölése nem tényállítás és nem is bizonyítás; ekként erre a Pp. 184. § és 265. § (2) bekezdése nem alkalmazható. Az pedig a később kifejtendők szerint nem volt releváns a perben, hogy az alperes ténylegesen rendelkezik-e személyesen a felperes gondnokságával összefüggő iratokkal.

[44] Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezési kérelem mindezek alapján nem volt alapos; azért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben bírálta felül.

[45] A felperes több vonatkozásban állította az anyagi pervezetés szabályainak megsértését is, amely az anyagi jogi felülbírálat része; az elsőfokú bíróság téves anyai pervezetése esetén a másodfokú bíróság a Pp. 369. § (4) bekezdése szerint elvégzi saját anyagi pervezetését, majd a Pp. 384. § szerint folytatja az eljárást. Ezzel összefüggésben rögzíti az ítéltábla, hogy a bíróságot anyagi pervezetési kötelezettség terheli a tény- és jogállítások [Pp. 237. § (1) bekezdés], valamint a bizonyítékok és bizonyítási indítványok hiányossága esetén [Pp. 237. § (2) bekezdés] egyaránt. Az elsőfokú bíróság a 2024. szeptember 23. napján megtartott tárgyaláson a Pp. 237. § (1) és (2) bekezdése alapján részletes tájékoztatást adott a felperesi kereset szükségszerű tartalmáról és a bizonyítási teherről is, egyebek mellett tájékoztatva a felperest, hogy ez igény el nem évülését (nyugvását) a felperes köteles bizonyítani. Mindezeket figyelembe véve az ítéltábla az anyagi pervezetés hibáját nem állapította meg. A Pp. 237. § (3) bekezdés a) pontjában említett tájékoztatás pedig leginkább olyan esetekre vonatkozik, amelyekben a fél tényelődása és jogállítása nem feleltethetőek meg egymásnak; a jogalap téves megjelölése miatt mások a jogilag releváns tények, mint amelyeket a felperes kifejt [vagyis a Pp. 170. § (2) bekezdés d) pontja szerinti jogi érvelés nem következetes]. A rendelkezés azt célozza csupán, hogy a fél tisztában legyen az összes körülménnyel, amely a perbeli követelés érdemi vizsgálatát akadályozza, és lehetősége legyen nyilatkozatait pontosítani, kiegészíteni, de nem feladata a bíróságnak ezen rendelkezés alapján sem a jogi szempontból legmegfelelőbb jogi érveléshez segíteni a feleket. Az anyagi pervezetés továbbá nem terjedhet ki a fél által nem hivatkozott, ezeken kívül álló körülmények kutatására; az nem a pernyertesség elérése érdekében adott bírói instrukció és nem terjedhet ki az adott bizonyítási eszköz bizonyító erejének értékelésére sem. Ekként az anyagi pervezetés ezzel összefüggésben sem volt téves vagy hiányos.

[46] Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az ügy eldöntéséhez szükséges mértékben a tényállást feltárta és a logikai ellentmondástól mentesen megállapított tényállásból érdemben helytálló következtetésre jutott. Az ítéltábla a döntés indokait is osztotta, azt a fellebbezésre tekintettel a következők szerint részben kiegészítette, pontosította.

[47] Az elsőfokú bíróság a gondnoki tevékenységről vezetett nyilvántartásba való betekintés biztosítására és másolat készítésére; valamint a gondnoki tevékenységéről, működéséről beszámoló, jelentés elkészítésére és kiadására irányuló felperesi kereseteket a keresetőségi jog hiánya miatt utasította el (ítélet [35] bekezdés). A felperes fellebbezésére tekintettel rögzíti az ítéltábla, hogy a perbeli legitimáció (keresetőségi jog) a per tárgya és a

fél közötti anyagi jogi kapcsolatot jelenti; az a felperes szempontjából arra vonatkozik, hogy a felperest megilleti-e a keresettel érvényesített jog (azt a felperes jogosult-e érvényesíteni), míg az alperes szempontjából azt jelenti, hogy az érvényesített jog az alperessel szemben áll-e fenn. Az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy nincs olyan jogszabályi rendelkezés (a felperest illető alanyi jog), amely feljogosítaná, hogy ezen igényeket közvetlenül az alperessel szemben érvényesítse.

[48] Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy a felperes Gyer. 158/A. § (5) bekezdésére és 159/A. § (4) és (5) bekezdéseire megalapozatlanul hivatkozott, mivel azok a gondnok számadási kötelezettségére vonatkozó szabályokat tartalmazzak. A cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezés ügycsoportjára tekintettel pedig az alperes a felperes vagyonának kezelésére nem volt jogosult – a járási hivatal ennek megfelelően módosította a gondnokot kirendelő határozatát is – az alperes mint hivatásos gondnok ezért nem volt a számadás benyújtására kötelezett.

[49] Az elsőfokú bíróság által helytállóan felhívott Ptk. 2:36. § (1)-(3) bekezdése szerint a gondnokot működéséről az őt kirendelő gyámhivatal felé terheli jelentéstételi kötelezettség. A Gyer. 158. § (3) bekezdése szerint a gondnokolt személyes ügyeire vonatkozóan beszámolót számadás hiányában is elő kell terjeszteni; az alperest gondnoki tisztének megszűnésekor is csupán jelentéstételi kötelezettség terhelhette. Amennyiben az alperes a hivatásos gondnokként előírt beszámolókat az őt kirendelő hatóság felé esetlegesen nem teljesítette, ez is csak a gyámhivatal részére teremtett eljárési kötelezettséget; de nem keletkeztetett jogot a felperes felé arra, hogy ezen jelentések elkészítését és kiadását saját személyében követelje. Hangsúlyozni szükséges, hogy a gondnok által készítendő jelentéseket a Gyer. 160. §-a alapján a gyámhatóság bírálja el és hagyja jóvá [azzal, hogy a Gyer. 160. § (5) bekezdésben meghatározott feltételek esetén azt elfogadottnak kell tekinteni], ha az megfelel az előírásoknak. A jelentéssel kapcsolatos szabálysértéseket (így a jogszabályban előírt jelentés elmaradását) vagy a jelentés tartalmát a felperes az alperes felett felügyeletet ellátó gyámhatóság elleni közigazgatási jogvitában sérelmezheti; de – az elsőfokú bíróság helytálló megállapítása szerint – nincs közvetlen keresetösségi joga a gondnokkal szemben.

[50] A Ptk. 2:36. § (3) bekezdése valóban a gondnokolt jogaként határozza meg, hogy a gondnok működéséről és a gondnokolt vagyonáról vezetett nyilvántartásokba betekintsen, és azokról másolatot készítsen. A Gyer. 160. § (2) bekezdése ezzel is összefüggésben azonban akként rendelkezik, hogy a gondnokolt kérelmére a gyámhivatal biztosítja, hogy a gondnokolt a vagyonáról vezetett nyilvántartásokba és a gondnok működésével összefüggő dokumentumokba betekinthessen, és azokról másolatot készíthessen. A jogszabály tehát az iratbetekintés lehetőségét kifejezetten a gyámhivatal útján rendeli biztosítani; a gondnokoltat (mind a gondnokság alá helyezés alatt, mind annak esetleges megszüntetését követően) arra jogosítja fel, hogy a gyámhivataltól kérje a nyilvántartásokba, dokumentumokba való betekintés és a másolat készítésének biztosítását. Az elsőfokú bíróság ezért jogszabálysértés nélkül állapította meg azt is, hogy ilyen tartalmú igényt a felperes közvetlenül a volt gondnokával, azaz az alperessel szemben nem érvényesíthet. A felperesi hivatkozással szemben ezzel összefüggésben nincs annak jelentősége, hogy a Ptk. 2:20. § (1) bekezdésére tekintettel a cselekvőképessé válását követően maga dönthetett függő jognyilatkozatainak érvényességéről, ez a rendelkezés nem érinti azt, hogy ezen igényét kivel (a gyámhatósággal vagy közvetlenül a volt gondnokával) szemben érvényesítheti.

[51] Az ítéltábla ezzel összefüggésben tér ki arra is, hogy a felperes az állítási (Pp. 184. §) és bizonyítási [Pp. 265. § (2) bekezdése] szükséghelyzet szabályainak megsértésére is hivatkozott; azonban mivel a nyilvántartások megtekintésére és másolat kiadására irányuló

igény a fentiek szerint az alperessel szemben nem érvényesíthető, nem volt annak jelentősége a perben, hogy ezen iratokat átadta-e a gyámhatóságnak, illetve vannak-e a birtokában ezzel összefüggő iratok.

[52] Az elsőfokú bíróság az irányadó jogszabályokkal összhangban állapította meg a felperes személyhez fűződő jog megsértésének megállapítására vonatkozó, valamint – mind az önrendelkezési jog és emberi méltósághoz való jog megsértésére, mind az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére alapítottan előterjesztett – sérelemdíj és kártérítés megfizetésére irányuló igényének elévülését is. A személyiségi jogsértésre (egyenlő bánásmód követelményének megsértésére) alapított igény elévüléséről jogsértésenként, az azokhoz kapcsolódóan állított hátrány figyelembevételével kell állást foglalni (Kúria Pfv.IV.20.086/2022/6., Pfv.20.611/2024/8.). Mindazon esetekben, amikor a felperes igényét arra alapítja, hogy az alperes valamely kérelméhez, fellebbezéséhez nem járult hozzá; az állított jogsérelem a hozzájárulás megtagadásával és azzal, hogy emiatt az eljárásokat érdemben nem folytatták le, bekövetkezett. Hasonlóképpen bekövetkezett az állított jogsérelem akkor, amikor az alperes valamely iratba való betekintéshez nem járult hozzá; mint ahogy az adott eljárásbeli cselekménnyel bekövetkezett a jogsérelem akkor, amikor az alperes a felperes képviselőjében érdekellentét fennállása esetében is eljár. A felperes által kifogásolt tartalmú jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozatok esetén pedig a jogsérelem a nyilatkozat megtételével beállt. A tájékoztatás elmaradására alapított igény esetén pedig arra kell figyelemmel lenni, hogy arra jogszabály előírt-e határidőt; speciális rendelkezés hiányában a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 33. § (1) bekezdése irányadó; amelynek eredménytelen elteltével a jogsérelem szintén bekövetkezett. Az elévülési határidő a Ptk. 6:22. § (2) bekezdése szerint ezen időpontokban megkezdődött, függetlenül attól, ha a jogsértés ezt követően, akár folyamatosan is fennállt. Figyelemmel arra, hogy a felperes cselekvőképeséget korlátozó gondnokság alá helyezése 2016. május 10. napjával megszűnt és az alperes ezt követően már nem képviselhette; az elsőfokú bíróság helytállón állapította meg, hogy valamennyi a felperes által hivatkozott személyiségi jogát sértő magatartás és jogsérelem szükségszerűen ezen időpont előtti; a felperes keresetlevelének benyújtásáig (2018. augusztus 10.) az elévülési idő eltelt.

[53] Az elsőfokú bíróság azt is helytállón rögzítette, hogy a felperes azon hivatkozásai, amelyek szerint a döntésekről, intézkedésekről csak később, a közigazgatási iratok beszerzését követően szerzett tudomást, továbbá azon hivatkozásai, amelyek szerint igényét menthető okból nem érvényesíthette hamarabb, az elévülés nyugvásának körében vizsgálhatóak; amellyel összefüggésben a Pp. 265. § (1) bekezdése szerint a bizonyítási teher a felperesen volt.

[54] Az elsőfokú bíróság azt is helytállón rögzítette, hogy a felperesnek valamennyi állított jogsértés vonatkozásában külön-külön meg kellett volna jelölnie, hogy arról ténylegesen mikor és milyen módon szerzett tudomást, amely kötelezettségének a felperes nem tett eleget, amellyel lényegében elzárta magát attól, hogy az elévülés nyugvására vonatkozó érvelése érdemben vizsgálható legyen. Hangsúlyozandó, hogy a felperesnek nem csak részletes tényállítást kellett volna tennie, hanem az alperesi vitatással szemben bizonyítania kellett volna, hogy az igényérvényesítésben ténylegesen akadályozva volt.

[55] Az elévülés nyugvása körében lehetne vizsgálendő, hogy az alperest a gondnoki tisztség alól felmentő határozattal szembeni fellebbezését elbíráló másodfokú határozatot mikor vette kézhez. Azonban a Ptk. 6:24. § (2) bekezdéséből következően az elévülési idő a nyugvás időtartamával nem hosszabbodik meg; az elévülés nyugvásához akkor fűződik joghatály, ha annak eredményeként az elévülési időből kevesebb mint egy év (egyéves vagy egy évnél rövidebb elévülési idő esetében kevesebb mint három hónap) maradt

hátra. Márpedig az elévülési időből a határozat felperes által hivatkozott átvételének időpontját követően is még több mint négy év állt a felperes rendelkezésére az igény érvényesítésére.

[56] A felperes állította továbbá, hogy a szükséges iratok ismeretének hiányában nem tudta érvényesíteni az igényét. Ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra, hogy önmagában az elévülés nyugvása nem állapítható meg a felperes azon személyes előadása alapján, hogy az iratokat csak 2021-ben ismerte meg és ennek hiánya elzárta az igényérvényesítéstől. Az ítéltábla maradéktalanul egyetértett az elsőfokú bíróság által ezzel összefüggésben kifejtett indokokkal. A felperes arra vonatkozóan nem tett részletes előadást, hogy az iratok ismeretének esetleges hiánya (amennyiben az megállapítható) mennyiben akadályozta az igénye érvényesítését; így arra sem hivatkozott kifejezetten, hogy az állított alperesi jogsértésekről ennek hiányában nem volt tudomása. Ellentmond ezen felperesi érvelésnek az is, hogy saját előadása szerint az iratokat részben 2021. augusztus 12-19. közötti másolatkéres alapján, részben csak a 2024. évben ismerte meg, ugyanakkor keresetlevelét ténylegesen már ezt megelőzően is (2021. augusztus 10.) be tudta nyújtani, továbbá már a 2018. évben is indított pert az alperessel szemben. Mindez önmagában is alkalmas annak cáfolatára, hogy az iratok hiánya akadályozta a felperest a perindításban. A felperes az iratmegtekintéssel összefüggésben hivatkozott a veszélyhelyzet fennállására is, azonban nem tett arra vonatkozóan konkrét nyilatkozatot, hogy ez a már kifejtettekre is figyelemmel mely jogsértések esetében és mennyiben akadályozta a jogérvényesítést; csupán az általánosság szintén mozgó hivatkozása az elévülés nyugvásának megállapítására nem alkalmas. Hasonlóképpen nem állapítható meg, hogy a 2018. január 1. napjától hatályos polgári perrendtartás 74. §-ában előírt kötelező jogi képviselő mennyiben és miként akadályozta az igény érvényesítését, a valamennyi peres félre egyaránt irányadó rendelkezés mennyiben minősül menthető oknak.

[57] Az elsőfokú bíróság ezért jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy a felperes a perben az elévülés nyugvását nem bizonyította, a perben érvényesített követeléselei elévültek, azok a Ptk. 6:23. § (1) bekezdése szerint ezért bírósági úton nem érvényesíthetőek. Az elévülés joghatása az, hogy az alanyi jog elveszíti igényállapotát; ezért elévülési kifogás előterjesztése esetén a bíróságnak elsőként az elévülés kérdésében kell döntenie, ha az igény elévülése megállapítható, a kereset érdemben nem bírálható el (BH2006. 220.). Az elsőfokú bíróság ezért jogszabálysértés nélkül mellőzte annak érdemi vizsgálatát, hogy az alperes magatartása sértette-e a felperes önrendelkezési és emberi méltósághoz való jogait, az egyenlő bánásmód követelményét; szükségtelen volt az alperesi magatartások részletes, a felperes által hiányolt, valamennyi jogsértő mulasztásra és cselekményre külön kiterjedő vizsgálata; az ítélet indokolása ezzel összefüggésben nem hiányos.

[58] A felperes fellebbezése az elsőfokú bíróság perköltségre vonatkozó rendelkezéseivel összefüggésben is megalapozatlan. A Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a pernyertes fél perköltségét a pereszes fél téríti meg, amelynek alapja a kiegyenlítési és kártérítési elv: a perköltséget, mint a per miatt felmerült egyfajta kárt az a fél köteles viselni, akivel szemben a bíróság megállapítja a perben állított, vitás jog fennállását, vagy éppen az, aki alaptalanul érvényesített igényt. A perben az alperes jogi képviselővel járt el – ez a Pp. 74. § (1) bekezdése alapján kötelezettsége is volt –, amelyre a felperes alaptalan perindítása kényszerítette, a jogi képviselő igénybevételével felmerült költséget a vele szemben megalapozatlanul pert indító felperes köteles megfizetni. A felperes hivatkozásával szemben az alperes ellenkérelmében az ügyvédi költséget kifejezetten felszámította (27. sorszám alatti ellenkérelem 1. és 7. oldalai) akként, hogy perköltségigényét a Pp. 81. § (2) bekezdése alapján az arról rendelkező jogszabály megjelölésével érvényesítette, amelyet az eljárás folyamán is megismételt (így P.20.136/2024/34. sorszám alatti beadvány). Az Ükr. 3. §-a kifejezetten

lehetőséget ad arra, hogy a fél ügyvédi munkadíj iránti igényét annak részletes és tételes kimutatása nélkül érvényesítse akként, hogy a jogszabály által meghatározott mértékű munkadíj megtérítését igényli. Az ügyvédi munkadíj felmerülését és összegét okirattal akkor kell bizonyítani, ha a fél annak megtérítését az Ükr. 2. §-a alapján az ügyvédi megbízási szerződés alapján igényli. A felperes által előterjesztett keresetek vonatkozásában a per tárgyának értéke nem megállapíthatóként minősült (az egyébként elenyésző kártérítés iránti igény kivételével); amelyet a felperes keresetlevelében maga is ekként hivatkozott. Amennyiben a per tárgyának értéke nem határozható meg, az Itv. kizárólag az eljárási illeték megállapításával összefüggésben határozza meg a figyelembe veendő értéket [Itv. 39. § (3) bekezdés b) pont]. A pernyertes felet megillető ügyvédi munkadíj mértéke nem a kizárólag ezen, az illetékfizetés alapját meghatározó rendelkezés szerint, hanem a felszámítható ügyvédi költségre vonatkozó külön jogszabály, az Ükr. rendelkezései alapján állapítandó meg. Az Ükr. 3. § (3) bekezdése szerint pedig ez esetben a munkadíj minden megkezdett tárgyalási óránként, valamint az ügyvédnek az eljárást megelőző és a tárgyaláson kívül végzett igazolt tevékenységéért óránként 6000 forint, de legalább 12 000 forint. Az alperes ugyan nem jelölte meg a jogi képviselő által jelen üggyel összefüggésben teljesített óraszámot, ez azonban annyit jelentett, hogy annak meghatározását mérlegeléssel a bíróságtól kéri, amelynek az elsőfokú bíróság eleget tett, mérlegelésének szempontjairól is számot adott. A több mint három évig tartó perben összesen 20 óra ügyvédi tevékenység semmiképpen sem eltúlzott, különös figyelemmel arra, hogy az alperesi jogi képviselőnek a felperes által előterjesztett nagy számú és rendkívül részletes beadványokat is minden esetben tanulmányoznia kellett, arra vonatkozóan konzultálni volt szükséges a megbízójával és jogi álláspontot kellett kialakítania, illetve arra a perben reagálnia is kellett. Erre tekintettel a perköltség leszállítása sem indokolt.

[59] Az ellentmondással összefüggésben rögzíti az ítéltábla, hogy a Pp. 182. § (3) bekezdése alapján ellentmondás esetén a bírósági meghagyás törvény erejénél fogva hatályát veszti, az eljárás lényegében abba a fázisba lép vissza, mintha a kereset közlésében foglalt felhívásra az alperes határidőben benyújtotta volna írásbeli ellenkérelmét, illetve beszámítást tartalmazó iratát. Ebből nem következik, hogy önmagában az ellentmondással összefüggésben (tehát az érdemi ellenkérelemtől, az alperes védekezésétől) független költség merülne fel az ellenfél oldalán, a felperes ilyen költséget maga sem jelölt meg, az elsőfokú eljárás során ilyet nem is számított fel; ekként az ezzel összefüggően a fellebbezésben érvényesített 6000 forint költsége sem megalapozott.

[60] A felperes arra helytállóan hivatkozott, hogy a Pp. 182. § (3) bekezdés alapján az ellentmondás illetékét az ellentmondással élő fél nem számíthatja fel, azaz azt pernyertessége esetén sem érvényesítheti a pervesztéssel szemben. Az alperes ugyanakkor ilyen igénnyel nem élt; és a bíróság sem kötelezte a felperest ennek megtérítésére. A Pp. 102. § (1) bekezdése szerint az ellentmondás feljegyzett illetéke ténylegesen az alperest terhelné. Az alperes azonban már ellentmondásában is hivatkozott arra, hogy a felperes keresetében nem az alperes címét tüntette fel, a keresetet az elsőfokú bíróság nem az alperes, hanem a megbízó járási hivatal címére kézbesítette. A Pp. 110. § (3) bekezdése szerint a beadványokat tartalmuk szerint kell figyelembe venni, az ellentmondás ezen hivatkozása a Pp. 138. § (4) bekezdés b) pontja szerinti kézbesítési kifogás. Az elsőfokú bíróság ugyan nem a Pp. 139. §-ában írtak szerint járt el, azonban ennek az ügy érdemi eldöntésére nem volt kihatása; az ítéletben pedig – lényegében a kifogást elfogadva – rendelkezett akként, hogy az ellentmondás illetékét az alperes nem köteles megfizetni. A Pp. 139. § (5) bekezdése szerint a kifogásnak helyt adó határozatot az ellenérdekű fél az ítélet elleni fellebbezésben is csak akkor sérelmezheti, ha a kifogást vissza kellett volna utasítani (elkészt, stb.), márpedig a felperes ilyen hivatkozást nem tett, csupán azt állította, hogy az alperes meghatalmazottja ezen a címen is átvette a keresetlevelet mind jelen, mind a korábbi eljárásokban. Ezen

hivatkozás a kifogás érdemi elbírálása körébe esik, és a másodfokú eljárásban nem érvényesíthető.

[61] Az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül mellőzte a felperes javára az alperes kötelezését az ítéltábla Pkf.I.20.329/2022/2. szám alatti végzésében megállapított 10 000 forint másodfokú perköltség megfizetésére is. Az ítéltábla ezen végzéssel az elsőfokú bíróság keresetlevelet visszautasító végzését hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította, a Pp. 389. § szerint irányadó 386. § (3) bekezdése szerint megállapította a felperes másodfokú eljárással felmerült költségét. Ennek indoka az, hogy ez esetben a perben érdemi döntés még nem született, így nem állapítható meg, hogy ki a peresztes, ki köteles viselni a perköltséget; a másodfokú eljárásban felmerült költség a perköltség körébe tartozik és osztja annak sorsát, annak megtérítésére a fél a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint pernyertessége esetén tarthat igényt; míg peresztesége esetén azt is viselni köteles a Pp. 83. § (5) bekezdése szerint. A felperes teljes egészében peresztes lett, ekként ezen költség megtérítésére sem tarthatott igényt.

[62] Az ítéltábla mindezekre tekintettel a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[63] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, a másodfokú eljárással felmerült költségeit a Pp. 83. § (5) bekezdése szerint maga köteles viselni. Az alperesnek a másodfokú eljárással költsége nem merült fel, így arról az ítéltáblának rendelkeznie nem kellett.

[64] A fellebbezési illeték a felperes személyes költségmentessége folytán a Pp. 102. § (6) bekezdése szerint az állam terhén marad.

Debrecen, 2026. február 19.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Rózsavölgyi Bálint s.k. bíró